

การวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด
จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix
Analysis of Strategies Used in Translating Hollywood
Movie Titles From English into Thai on Netflix

ชนิษฐา สุวรรณประชา / Kanittha Suwannapracha¹

มินตรา ไชยชนะ / Mintra Chaichana¹

เบญญาภา ศักดาศรี / Benyapha Sakdasri¹

Received: Feb. 23, 2024 Revised: Apr. 15, 2024 Accepted: May 15, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ คือ รายชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดใน Netflix ช่วงปี พ.ศ. 2566 จำนวน 110 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ตารางการวิเคราะห์กลวิธีการแปล ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ผลวิจัยพบกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวนทั้งสิ้น 11 กลวิธี คือ 1. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย 2. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย 3. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทย 4. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย 5. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทย

¹คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน

¹Faculty of Business Administration and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna Nan

6. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย 7. กลวิธีการแปลตรงตัวและไม่มีเสริมความภาษาไทย 8. กลวิธีการแปลตรงตัวและเสริมความภาษาไทย 9. กลวิธีการแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย 10. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความหมายเดิม และ 11. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่ โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม และพบว่ากลวิธีการแปลที่ใช้มากที่สุด คือ กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 22.73 ต่อมา คือ การทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทยและการตั้งชื่อใหม่ โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม พบในจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16.36 วิจัยนี้มีประโยชน์ทำให้ทราบแนวนิยมของกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในปัจจุบันรวมถึงอิทธิพลของวัตถุประสงค์ต่อการเลือกใช้กลวิธีการแปล ซึ่งสามารถปรับใช้กับงานที่เกี่ยวข้องกับการแปลชื่อภาพยนตร์และชั้นเรียนการแปลได้

คำสำคัญ : กลวิธีการแปล ชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด Netflix

Abstract

The aim of this research was to analyze the strategies employed in translating Hollywood movie titles from English into Thai on Netflix. The data was a list of 110 Hollywood movie titles accessed on Netflix in 2023. The research instrument was a table of the translation strategies analysis. Descriptive statistics, namely frequency and percentage, were used for data analysis. The results revealed a total of 11 translation strategies used, which were as follows: 1. full-transliteration without the addition of the Thai language 2. full-transliteration with the addition of the Thai language 3. partial transliteration without adding the Thai language 4. partial transliteration with the addition of the Thai language 5. partial transliteration and translation without adding the Thai language

6. partial transliteration and translation with the addition of the Thai language 7. full-translations without adding the Thai language 8. full-translations with the addition of the Thai language 9. partial translation with the addition of the Thai language 10. renaming concerning the original meanings, and 11. renaming without reference to the original titles. It was found that the most used translation strategies were partial transliteration with the addition of the Thai language, which accounted for 22.73%, followed by full transliteration with the addition of the Thai language and renaming without reference to the original titles, which accounted for 16.36%. This research contributed to the identification of current commonly used strategies for translating English movie titles into Thai, as well as the influence of purposes on strategy selection, which can be applied in relevant works on film title translation and translation classes.

Keywords : Translation Strategies, Hollywood Movie Titles, Netflix

บทนำ

ภาพยนตร์เป็นสื่อและผลงานด้านศิลปะที่รวมหลากหลายศาสตร์ร่วมกัน และเป็นอุตสาหกรรมบันเทิงขนาดใหญ่ของโลก ภาพยนตร์เป็นสื่อบันเทิงที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าการชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ยังคงเป็นกิจกรรมอันดับต้น ๆ ที่ผู้คนเลือกในเวลาที่ต้องการผ่อนคลายจากการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน ทั้งนี้ประเทศไทยได้นำเข้าภาพยนตร์ต่าง ๆ เข้ามา (สมฤดี หลักทอง, ศิริกุล นพพิบูลย์ และคมกริช วงศ์แข, 2559) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอดีตซึ่งประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตภาพยนตร์ได้เอง ดังนั้นธุรกิจภาพยนตร์ที่รับเข้ามาและมีอิทธิพลในประเทศไทยจึงเป็นภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ จวบจนปัจจุบันภาพรวมทางธุรกิจภาพยนตร์ในไทย

ยังคงเต็มไปด้วยภาพยนตร์ต่างประเทศ กล่าวคือการฉายภาพยนตร์ในแต่ละปีนั้น จะเป็นการฉายภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่าภาพยนตร์ไทยหลายเท่าตัว โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกาหรือที่เรียกว่าภาพยนตร์ฮอลลีวูด เนื่องจากกลยุทธ์การวางแผนทางการตลาดที่เข้มข้น รวมไปถึงภาพยนตร์ฮอลลีวูดมีงบประมาณเงินทุนในการสร้างสูง จึงทำให้การสร้างภาพยนตร์มีความอลังการ มีแนวทางการนำเสนอที่แปลกใหม่ และได้รับความนิยมจากผู้ชมภาพยนตร์ (ธัญลักษณ์ สว่างเรืองไพศาล, 2557)

ปัจจุบันผู้ชมมีทางเลือกในการรับชมภาพยนตร์ที่หลากหลาย รสนิยม และพฤติกรรมการรับชมภาพยนตร์ของคนดูเริ่มเปลี่ยนไป Netflix ธุรกิจบริการเนื้อหาบนสตรีมมิงได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงและขยายตัวไปทั่วโลก โดยเข้ามาแทนที่ร้านและบริการให้เช่าแผ่น DVD รวมถึงมีส่วนแบ่งทางการตลาดกับธุรกิจอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เช่น โรงภาพยนตร์ สตูดิโอผลิตภาพยนตร์ ฯลฯ (เกรียงไกร พัฒนกุลโกเมธ, 2564) Netflix มีระบบให้บริการโดยเก็บค่าสมาชิกโดยให้สิทธิ์ในการรับชมเนื้อหาในอุปกรณ์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนี้สามารถดาวน์โหลดลงในอุปกรณ์ iOS, Android หรือ Windows 10 แล้วรับชมได้โดยไม่ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในส่วนของภาพยนตร์ฮอลลีวูดนั้น นอกเหนือจากการนำเข้าภาพยนตร์เรื่องที่มีฉายในโรงภาพยนตร์แล้ว Netflix ยังมีภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้มาจากการซื้อลิขสิทธิ์และผลิตขึ้นมาเอง โดยสามารถรับชมได้เฉพาะทาง Netflix เท่านั้น (เน็ตฟลิกซ์ (Netflix), 2022)

ภาพยนตร์ฮอลลีวูดใน Netflix มีชื่อต้นฉบับที่เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากเช่นเดียวกับชื่อของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ต้องผ่านการคัดสรรและตัดสินใจจากผู้ผลิตเพื่อใช้ในการสื่อสารกับผู้บริโภครวมถึงดึงดูดใจผู้รับชมภาพยนตร์ (Chung and Eoh, 2019) นอกจากนี้ชื่อเรื่องยังมีความสำคัญในแง่การสะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาของภาพยนตร์และมโนทัศน์ที่มีต่อวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ เพราะชื่อภาพยนตร์ส่วนใหญ่ได้เอกลักษณ์มาจากเนื้อหาของภาพยนตร์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของผู้ผลิต (พนิตนันท์ เอี่ยมต่อม, 2565) ดังนั้น

เพื่อให้ผู้ชมชาวไทยเข้าถึงได้ง่ายขึ้น การแปลชื่อภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจึงเป็นส่วนที่ต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากผู้ชมภาพยนตร์บางส่วนเลือกรับชมโดยพิจารณาจากชื่อของภาพยนตร์ ชื่อเรื่องจึงส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจรับชม การแปลชื่อภาพยนตร์ คือ การสื่อสารกับผู้ชมในรูปแบบหนึ่งซึ่งจะช่วยให้ผู้ชมสามารถคาดเดาเกี่ยวกับภาพยนตร์ เช่น ตัวละครหลัก เนื้อเรื่อง แนวคิดหลักหรือแนวของภาพยนตร์ได้ การแปลชื่อภาพยนตร์จึงเข้ามามีบทบาทในการเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ระหว่างสังคม ภาษา วัฒนธรรม ความคิด และค่านิยมที่แตกต่างไป ซึ่งจะช่วยชักชวนให้ผู้ชมตัดสินใจเพื่อไปสัมผัสกับเนื้อหาที่ต้องถ่ายทอดความหมายและคงไว้ซึ่งอรรถรสของบทภาพยนตร์ หากไม่มีชื่อแปลเป็นภาษาไทยผู้ชมชาวไทยอาจต้องตีความจากชื่อภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้ชมบางคนอาจไม่สามารถเข้าใจหรืออาจแปลความไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ผลิตหรือผู้เขียนบทภาพยนตร์ต้องการนำเสนอ (นิศารัตน์ โอทอง, ฌัญญิกา บุญรัมย์, ศุภวิษญ์ ประสิทธิ์วิณิช และฮาริศ อาแว, 2566) การแปลชื่อภาพยนตร์จึงเป็นการถ่ายทอดสารจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารต่อผู้ชมที่เป็นคนไทย และถือได้ว่าเป็นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมหรือการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมรูปแบบหนึ่ง (รุสนี มะแซ, มุชชันนะห์ สาแม็ง, ชูรียาตี มานี, จิตสุดา ละอองผล และวรเวทย์พิสิษ ยศศิริ, 2561)

การเลือกใช้กลวิธีการแปลชื่อเรื่องภาพยนตร์จึงเป็นหัวข้อที่น่าสนใจและควรค่าแก่การศึกษาเนื่องจากการแปลชื่อจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมีเพียงแต่ต้องถ่ายทอดความหมายและวัฒนธรรม แต่การใช้กลวิธีการแปลต่าง ๆ ยังก่อให้เกิดภาษาที่ส่งผลต่อการรับรู้และการเลือกชมภาพยนตร์ แม้จะเคยมีการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ เช่น การวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย (รุสนี มะแซ, มุชชันนะห์ สาแม็ง, ชูรียาตี มานี, จิตสุดา ละอองผล และวรเวทย์พิสิษ ยศศิริ, 2561) การศึกษากลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย (ชลีกาญจน์ จันทจรรย์สรัตน์, 2562) การศึกษาการตั้งชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามแนววรรณคดีปริชาน (พนิตนันท์ เอี่ยมต่อม และอัญชลี

วงศ์วัฒนา, 2565) รวมถึงการศึกษากลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ใน Netflix จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย (นิศารัตน์ โอทอง, ฌัญญิกา บุณย์ศรี, ศุภวิษณุ ประสิทธิ์วัฒน์ และฮาริศ อาแว, 2566) ซึ่งรวบรวมรายชื่อภาพยนตร์ใน Netflix ช่วงปี พ.ศ. 2564 อย่างไรก็ตามข้อมูลรายชื่อภาพยนตร์ที่เผยแพร่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและสืบเนื่องจากความนิยมที่เพิ่มขึ้นทำให้จำนวนภาพยนตร์ที่ให้บริการผ่านช่องทาง Netflix เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษา กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการแปล

Larson (1984) แบ่งวิธีการแปลเป็น 2 วิธีหลัก ได้แก่ การแปลแบบรักษารูปแบบและการแปลแบบรักษาความหมาย การแปลแบบรักษารูปแบบ คือ การแปลโดยรักษาคำ โครงสร้างภาษา และความหมายเดียวกันกับต้นฉบับ ส่วนการแปลแบบรักษาความหมาย คือ การถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับไปยังฉบับแปล โดยให้ภาษาเป็นธรรมชาติ แม้ในภาษาแปลจะไม่ใช้รูปแบบหรือคำตรงกับภาษาต้นฉบับ ทฤษฎีการแปลนี้เป็นที่ยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลาย ด้านนักวิชาการไทย เช่น สัจฉวี สายบัว (2553) และอัจฉรา ไส้ศัตรูไกล (2554) ได้แบ่งวิธีการแปลออกเป็นการแปลแบบตรงตัว คือ การแปลที่คงรูปแบบการนำเสนอความคิดของภาษาต้นฉบับ และการแปลแบบเอาความ คือ การแปลที่เปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอความคิดให้แตกต่างไปจากรูปแบบเดิมในภาษาต้นฉบับ

ทฤษฎีการแปลสโกโปส (Skopos)

Vermeer นักแปลชาวเยอรมันได้เสนอทฤษฎีสโกโปส (Skopos) ซึ่งเป็นหนึ่งทฤษฎีในแนวคิดของนักภาษาศาสตร์เชิงหน้าที่ตามทฤษฎีนี้กระบวนการของ

การแปลจะถูกกำหนดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแปลเป็นหลัก ทฤษฎีสโกโปสจึงให้ความสำคัญแก่ผู้แปลในฐานะผู้สร้างสื่อปลายทาง (Creator of the Target Text) ไม่ใช่เพียงผู้ส่งต่อหรือถ่ายทอดสารตามต้นฉบับ เน้นให้ความสำคัญแก่วัตถุประสงค์ในการสร้างสื่อปลายทาง (Purpose of Producing Target Text) เน้นการสื่อสารและการใช้งานของข้อความในบริบทที่เฉพาะเจาะจง โดยการเปลี่ยนแปลงข้อความเพื่อให้เหมาะสมกับผู้อ่านให้ตรงตามวัตถุประสงค์และให้ผู้รับสาร ซึ่งอาจมีสังคมวัฒนธรรมที่ต่างไปเข้าใจได้อย่างเป็นธรรมชาติ เช่น การแปลข้อความ สัญญา จดหมายธุรกิจ โฆษณางานวรรณกรรมในแต่ละยุคสมัยด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันว่าจะทำเพื่อถ่ายทอดข้อมูล เชิญชวน ออกคำสั่ง ให้คำสัญญา สร้างความประทับใจ และเป็นการแปลสู่ผู้รับสารเป้าหมายที่มีความแตกต่างทางความคิดความเชื่อ ช่วงวัย และวัฒนธรรม ล้วนเป็นประเด็นที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในการแปล เช่น การแปลข้อความทางวิทยาศาสตร์หรือเทคนิคอาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางภาษา เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจข้อความได้อย่างชัดเจนเป็นวัตถุประสงค์หลักของการสื่อสาร ในการแปลประเภทนี้จึงไม่ใช่คำขยายเยิ่นเย้อ คำกระดุนอารมณ์ความรู้สึก หรือข้อความที่ต้องให้ผู้อ่านตีความเพิ่ม เช่น “The experiment results showed a significant correlation between X and Y” แปลเป็น “ผลการทดลองแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่าง X และ Y” ส่วนการแปลสโลแกนโฆษณามีวัตถุประสงค์ที่ต่างออกไป คือ ต้องมีความดึงดูดใจและต้องการเป็นที่จดจำ จึงอาจแปลด้วยการใช้กลวิธีทางภาษา เช่น สโลแกนของโรงแรมแห่งหนึ่งถูกแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “Sea, sun, sand, seclusion - and Spain.” เป็นการแปลโดยใช้สัมผัสอักษรในฉบับแปลเพื่อทำให้สโลแกนติดหูและถ่ายโอนความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลิตภัณฑ์ที่โฆษณา ขณะที่การแปลนวนิยายมักมีการเปลี่ยนรูปแบบภาษาและคำเพื่อเป็นอรรถรสให้แก่ผู้อ่าน กล่าวโดยสรุปคือ ในการแปลแต่ละประเภท แต่ละครั้งจะมีการเลือกใช้กลวิธีการแปล เพื่อให้เหมาะสมแก่บริบทและวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร (Reiss, Nord and Vermeer, 2014)

กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการแปล และกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยรวบรวมกลวิธีการแปลซึ่งใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จากรายกิจจานุเบกษา เล่มที่ 106 ตอนที่ 153 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2532) เรื่องหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งให้ถอดอักษรในภาษาเดิมพอควรแก่การแสดงที่มาของรูปศัพท์และให้เขียนในรูปที่จะอ่านได้สะดวกในภาษาไทย เช่น คำว่า cobalt-60 ทับศัพท์เป็น โคบอลต์-60 อีกทั้งปรับจากกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่พบในงานของชลิกาญจน์ จันทจำรัสรัตน์ (2562) ศุภวรรณ ทองวัน (2555) และนิศารัตน์ โอทอง, ญัญฐิกา บุญรัมย์, ศุภวิษณุ ประสิทธิ์วัฒน์ และฮาริศ อาแว (2566) ทำให้พบกลวิธีการแปลซึ่งนำมาเป็นแนวทางการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 11 กลวิธี ดังนี้

1. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษทั้งหมดมาทับศัพท์เป็นชื่อภาพยนตร์ภาษาไทย โดยไม่มีการเสริมความภาษาไทย เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ Concrete Cowboy เป็นคอนกรีต คาวบอย และการแปลชื่อภาพยนตร์ X-Men: Apocalypse เป็นเอ็กซ์ เม็น อะพอคาลิปส์ ฯลฯ

2. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษทั้งหมดมาทับศัพท์และเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม เพื่อขยายความและสื่อความหมายเพื่อทำให้ผู้ชมได้เข้าใจแนวทางของภาพยนตร์มากยิ่งขึ้น เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ Yes Day เป็นเฮสเดย์ วันนี้ห้าม เซย์โน และการแปลชื่อภาพยนตร์ Jason Bourne เป็นเจสัน บอร์น ยอดจารชนคนอันตราย ฯลฯ

3. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีที่เลือกใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษบางส่วน และไม่เสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม เช่น ภาพยนตร์เรื่อง High School Musical: Senior Year แปลเป็นไฮสคูล มิวสิคัล ฯลฯ

4. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีที่เลือกใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษบางส่วนและเสริมความภาษาไทย เพื่อขยายและอธิบายเนื้อหา เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ Finding Dory เป็นผจญภัยดอร์ซี่ลิม การแปลชื่อภาพยนตร์เรื่อง The House Bunny แปลเป็น บ้านนี้สาวหัวใจซี้ด และการแปลชื่อภาพยนตร์ Terminator Genisys 5 เป็นคนเหล็ก 5 มหาวิบัติจักรกลยึดโลก ฯลฯ

5. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ โดยใช้บางคำจากชื่อเรื่องต้นฉบับมาทับศัพท์และเลือกนำเสนอข้อความบางส่วนในรูปแบบการแปลเป็นภาษาไทย และไม่มีส่วนเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ The Secret Diary of an Exchange Student เป็นไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน

6. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์โดยใช้บางคำจากชื่อเรื่องต้นฉบับมาทับศัพท์และเลือกนำเสนอข้อความบางส่วนในรูปแบบการแปลเป็นภาษาไทย อีกทั้งเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ Back to the Outback เป็นรวมพลังกลับเอาท์แบ็ค และการแปลชื่อภาพยนตร์เรื่อง Date Night เป็นคืนเทพีสตาร์ ผิดฝาผิดตัวรั้วกเมือง ฯลฯ

7. กลวิธีการแปลตรงตัวและไม่มีเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีการแปลความหมายจากชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษอย่างตรงตัวทั้งข้อความและไม่มีการเสริมความภาษาไทย เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ Night Teeth เป็นเขี้ยวราตรี

8. กลวิธีการแปลตรงตัวและเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีการแปลความหมายจากชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษอย่างตรงตัวทั้งข้อความและเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ To All The Boys: Always And Forever เป็นแต่ชายทุกคนที่ฉันเคยรัก: ชั่วฉินฉินตร์

9. กลวิธีการแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีการแปลที่นำบางคำหรือข้อความบางส่วนจากต้นฉบับมาแปลเป็นภาษาไทยและเสริมความ

ภาษาไทยเพิ่มเติม เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ Space Sweepers เป็นชนชั้นขยะ ปฏิวัติจักรวาล

10. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีเค้าความหมายเดิม เป็นกลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยเลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกับชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษ บางส่วน แต่ความหมายโดยรวมไม่เกี่ยวข้องกับชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษ เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ Below Zero เป็นจุดเยือกเดือด

11. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม เป็นกลวิธีที่ตั้งชื่อขึ้นมาใหม่โดยไม่ได้แปลหรือนำมาจากชื่อภาษาอังกฤษต้นฉบับ ดังนั้นชื่อภาษาไทย จึงไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกับชื่อเดิม เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ Bruised เป็น นักสู้นอกกรง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix โดยใช้ข้อมูลรายชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดใน Netflix จำนวน 110 เรื่อง (110 คู่ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ-ภาษาไทย) ซึ่งได้มาจากการค้นหารายชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดใน Netflix จาก <https://www.netflix.com> หมวดหมู่ภาพยนตร์ฮอลลีวูด ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566 พบจำนวนทั้งหมด 124 เรื่อง จากนั้นบันทึกข้อมูลโดยคัดกรองเฉพาะรายชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่มีทั้งชื่อภาษาอังกฤษและชื่อที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทย จึงทำให้คงเหลือจำนวน 110 เรื่อง ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ ฮอลลีวูดใน Netflix โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ ตารางการวิเคราะห์กลวิธีการแปล และวิเคราะห์กลวิธีการแปลด้วย 11 กลวิธี ได้แก่ 1. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย 2. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย 3. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทย 4. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย 5. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทย 6. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย 7. กลวิธีการแปลตรงตัวและไม่มีเสริมความภาษาไทย 8. กลวิธีการแปลตรงตัวและเสริมความภาษาไทย 9. กลวิธีการแปล

บางส่วนและเสริมความภาษาไทย 10. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มี
 คำความหมายเดิม และ 11. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม
 อีกทั้งใช้สถิติเชิงบรรยายแสดงความถี่และร้อยละของการใช้กลวิธีการแปลชื่อ
 ภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากนั้นจึงใช้การวิเคราะห์ตัวบท (Text
 Analysis) เพื่อวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการใช้แต่ละกลวิธีการแปลแล้วนำเสนอ
 ผลที่พบ พร้อมทั้งสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์งานวิจัยด้วย
 การบรรยาย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจาก
 ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix 11 กลวิธี ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงความถี่และร้อยละของกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด
 จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix

กลวิธีการแปล	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ
1. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย	17	15.46
2. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย	18	16.36
3. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทย	1	0.91
4. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย	25	22.73
5. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและไม่มีเสริมความ ภาษาไทย	1	0.91
6. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วน และเสริมความ ภาษาไทย	7	6.36
7. กลวิธีการแปลตรงตัวและไม่มีเสริมความภาษาไทย	4	3.63
8. กลวิธีการแปลตรงตัวและเสริมความภาษาไทย	6	5.46
9. กลวิธีการแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย	4	3.63
10. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีคำความหมายเดิม	9	8.19
11. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม	18	16.36
รวม	110	100.00

(ที่มา : ขนิษฐา สุวรรณประชา, มินตรา ไชยชนะ และเบญญาภา ศักดาศรี, 2567)

จากตารางพบกลวิธีการแปลงชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix ทั้งสิ้น 11 กลวิธี กลวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด คือ การทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย จำนวน 25 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.73 ต่อมา คือ การทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทยและการตั้งชื่อใหม่ โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิมพบในจำนวน 18 เรื่อง เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16.36 โดยมีรายละเอียดการใช้กลวิธีการแปลง ชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix แต่ละกลวิธี มีดังนี้

1. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย

กลวิธีการแปลงชื่อภาพยนตร์โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษทั้งหมดมาทับศัพท์เป็นชื่อภาพยนตร์ภาษาไทยโดยไม่มีการเสริมความ พบว่าใช้ในการแปลงชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 17 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Sex and the city แปลเป็นชื่อภาษาไทย คือ เซ็กซ์ แอนด์ เดอะ ซิตี้ เป็นการทับศัพท์ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษทั้งหมดตามตัว โดยเขียนเป็นภาษาไทย ไม่มีการเพิ่มเติมส่วนขยายภาษาไทยใด ๆ

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Spider-man 2 แปลเป็นชื่อภาษาไทย สไปเดอร์แมน 2 เป็นการทับศัพท์ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษทั้งหมดตามตัว ซึ่งถอดเสียงจากชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษ และการใช้ตัวเลข 2 เป็นรูปศัพท์เหมือนเดิม

กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทยนี้ เมื่อใช้กับการแปลงชื่อภาพยนตร์แล้ว ทำให้ผู้ชมสามารถเชื่อมโยงชื่อเรื่องที่ได้รับการแปลงกับชื่อภาษาอังกฤษได้ทันทีว่าหมายถึงภาพยนตร์เรื่องใด

2. กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย

กลวิธีการแปลงชื่อภาพยนตร์โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษทั้งหมดมาทับศัพท์และเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม พบว่ามีการใช้ในการแปลงชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 18 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Training Day แปลเป็นชื่อภาษาไทย เทรนนิ่ง เดย์ ตำรวจระห่ำ...คดีไม่เป็น เป็นการทับศัพท์ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ ทั้งหมด คือ Training Day เป็นทรนนิ่ง เดย์ และเสริมความภาษาไทย ตำรวจระห่ำ...คดีไม่เป็น เพื่ออธิบายขยายความเป็นภาพยนตร์เกี่ยวกับตำรวจที่ทำการสืบคดีและรักษากฎหมายอย่างเที่ยงตรง ทั้งยังสื่อถึงบุคลิกตัวละครที่ทำให้คาดเดาได้ว่ามีความบ้าดีเดือด และน่าจะมีฉากการต่อสู้ที่น่าตื่นเต้น

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Hancock แปลเป็นชื่อภาษาไทย แชนค็อค ฮีโร่ขวางนรก เป็นการทับศัพท์ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ Hancock ทั้งหมดเป็นแชนค็อค และเสริมความภาษาไทย ฮีโร่ขวางนรก เพื่อขยายความว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับฮีโร่ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้คนและอาจมีฉากต่อสู้ที่เสี่ยงอันตรายในระดับที่ต้องเสี่ยงชีวิต

3. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทย

กลวิธีที่เลือกใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษบางส่วนและไม่มีเสริมความภาษาไทยประกอบ พบว่า มีการใช้ จำนวน 1 เรื่อง คือ ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Bram Stoker's Dracula แปลเป็นชื่อไทย แดร์กคูลา เป็นการทับศัพท์ภาษาอังกฤษ บางส่วนจากชื่อเรื่องต้นฉบับ โดยผู้แปลเลือกใช้คำว่า Dracula ทับศัพท์เป็นแดร์กคูลา เนื่องจากเป็นคำสำคัญที่คนทั่วไปรู้จักและเกี่ยวข้องกับตัวละครหลักโดยตรง น่าจะเพียงพอที่จะสื่อความหมายจากชื่อเรื่องต้นฉบับได้ และตัดคำว่า Bram Stoker's ออกไปไม่นำมาใช้ในชื่อภาษาไทย ทั้งยังไม่มีเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม

4. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย

กลวิธีที่เลือกใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษบางส่วน และเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม พบว่ามีการใช้ในการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 25 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ The Incredible Hulk แปลเป็นชื่อภาษาไทย เดอะ ฮัลค์ มนุษย์ตัวเขียวจอมพลัง เป็นการทับศัพท์ชื่อภาษาอังกฤษบางส่วนคือคำว่า The Hulk ซึ่งเป็นชื่อของตัวละครหลัก และเสริมความภาษาไทยเพื่อขยายความลักษณะพิเศษของตัวละครว่า มนุษย์ตัวเขียวจอมพลัง

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Star Trek VI The Undiscovered Country แปลเป็นชื่อภาษาไทย สตาร์เทรค 6 : ศีกรบสยบอวกาศ เป็นการทับศัพท์ชื่อภาษาอังกฤษบางส่วนคือคำว่า Star Trek VI เป็นสตาร์เทรค 6 ซึ่งถอดตัวอักษรภาษาอังกฤษและเลขโรมันออกมาเป็นภาษาไทยที่อ่านได้ง่าย และเสริมความภาษาไทย ศีกรบสยบอวกาศ เพื่อให้ผู้ชมสามารถคาดเดาถึงเนื้อหาของภาพยนตร์ในภาคนี้ได้

5. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วน และไม่มีเสริมความภาษาไทย

กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์โดยใช้บางคำจากชื่อเรื่องต้นฉบับมาทับศัพท์และเลือกนำเสนอข้อความบางส่วนในรูปแบบการแปลเป็นภาษาไทยและไม่เสริมความภาษาไทย พบว่ามีการใช้ในการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 1 เรื่อง คือ ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Robin Hood: Prince of Thieves แปลเป็นชื่อภาษาไทย โรบินฮู้ด เจ้าชายจอมโจร เป็นการทับศัพท์ชื่อภาษาอังกฤษบางส่วนในคำว่า Robin Hood เป็นโรบินฮู้ด และแปลคำว่า Prince of Thieves เป็นเจ้าชายจอมโจร โดยไม่เสริมความภาษาไทยเนื่องจากได้ใจความสำคัญที่ต้องการสื่อ คือ ชื่อละครหลักและส่วนขยายสำคัญเกี่ยวกับตัวละครหลักชัดเจนตามชื่อต้นฉบับแล้ว

6. กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทย

กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์โดยใช้บางคำจากชื่อเรื่องต้นฉบับมาทับศัพท์และนำเสนอข้อความบางส่วนในรูปแบบการแปลเป็นภาษาไทย อีกทั้งเสริมความภาษาไทยเพิ่มจากต้นฉบับเพื่อขยายความ พบว่ามีการใช้ใน

การแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 7 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Transformers Revenge of the Fallen แปลเป็นชื่อภาษาไทยทรานส์ฟอร์เมอร์ส อภิมหาสงครามแค้น ทับศัพท์คำว่า Transformers เป็นทรานส์ฟอร์เมอร์ส และแปลภาษาไทยบางส่วน โดยแปลคำว่า revenge เป็นแค้นแต่ไม่แปลในส่วน “of the Fallen” โดยเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติมจากต้นฉบับว่า อภิมหาสงคราม เพื่อให้ชื่อภาพยนตร์มีความน่าสนใจและเพื่อขยายความเกี่ยวกับเนื้อเรื่องภาพยนตร์

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ The Mummy: Tomb of the Dragon Emperor แปลเป็นชื่อภาษาไทย เดอะ มัมมี่ 3 คืนซีพจักรพรรดิมังกร มีการทับศัพท์คำว่า The Mummy เป็น เดอะ มัมมี่ และแปลภาษาไทยบางส่วนของชื่อเรื่อง คือ แปล the Dragon Emperor เป็น จักรพรรดิมังกร โดยไม่แปลคำว่า Tomb อีกทั้งยังมีการเสริมความภาษาไทย โดยเพิ่มเติม 3 เพื่อระบุให้ทราบถึงภาคของภาพยนตร์ นอกจากนี้ยังเพิ่มคำว่า คืนซีพหน้าส่วนแปลจักรพรรดิมังกร เพื่อให้คาดเดาเรื่องราวหลักของภาพยนตร์ได้

7. กลวิธีการแปลตรงตัวและไม่มีเสริมความภาษาไทย

กลวิธีการแปลความหมายจากชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษอย่างตรงตัว ทั้งข้อความและไม่เสริมความภาษาไทย พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลตรงตัวและไม่เสริมความภาษาไทยในการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 4 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ The School for Good and Evil แปลเป็นชื่อภาษาไทย โรงเรียนแห่งความดีและความชั่ว เป็นการแปลตรงตัวทั้งหมด โดยชื่อภาษาไทยเป็นการแปลความหมายทั้งหมดจากชื่อภาษาอังกฤษจาก The School แปลว่า โรงเรียน for แปลว่า แห่ง และ Good and Evil แปลว่า

ความดีและความชั่ว ซึ่งความหมายโดยรวมมีความกระชับและเข้าใจง่าย โดยไม่ต้องเสริมความภาษาไทย

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ The Dark Tower แปลเป็นชื่อภาษาไทย หอคอยทมิฬ เป็นการแปลตรงตัวทั้งหมด จากชื่อภาษาอังกฤษมีคำว่า The Dark ซึ่งหมายถึงความมืดมิด ความชั่วร้ายป่าเถื่อน โดยในที่นี่แปลเป็นทมิฬและแปลคำว่า Tower เป็นคำว่าหอคอย เมื่อแปลตรงตัวจากชื่อต้นฉบับสู่ภาษาไทยแล้ว ความหมายชัดเจนตรงตามต้นฉบับ สามารถเข้าใจได้ง่ายจึงไม่ต้องเสริมความภาษาไทย

8. ทฤษฎีการแปลตรงตัวและเสริมความภาษาไทย

ทฤษฎีการแปลความหมายจากชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษอย่างตรงตัว ทั้งข้อความและเสริมความภาษาไทยเพื่อขยายความเนื้อหา พบว่ามีการใช้ในการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 6 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ The Firm แปลเป็นชื่อภาษาไทย องค์กรซ่อนเงื่อน เป็นการแปลตรงตัวจากชื่อเรื่องภาษาอังกฤษทั้งหมด คือแปลคำว่า The Firm เป็นองค์กร และเสริมความภาษาไทยคำว่าซ่อนเงื่อน เพื่อขยายความให้ผู้ชมสามารถคาดเดาเนื้อหาของภาพยนตร์ได้ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับองค์กรที่มีความลับบางอย่าง

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ The Dark Knight Rises ชื่อภาษาไทย แบทแมน อัศวินรัตติกาลผงาด เป็นการแปลตรงตัวจากภาษาอังกฤษทั้งหมด โดยแปล The Dark Knight Rises ว่าอัศวินรัตติกาลผงาดและเสริมความภาษาไทยโดยเพิ่มคำว่า แบทแมน นำหน้าชื่อแปล เพื่อขยายความว่าเป็นภาพยนตร์ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ที่ชื่อ แบทแมน

9. กลวิธีการแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย

กลวิธีการแปลที่นำบางคำหรือข้อความบางส่วนจากต้นฉบับมาแปลเป็นภาษาไทยและเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติม พบว่ามีการใช้ในการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 4 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Big Daddy แปลเป็นชื่อภาษาไทย คุณพ่อก้ามะลอ เป็นการแปลภาษาอังกฤษบางส่วน โดยละคำว่า Big แล้วแปลเพียงคำว่า Daddy เป็นคุณพ่อ จากนั้นจึงเสริมความภาษาไทย คำว่า ก้ามะลอ เข้าไป เพื่อให้ผู้ชมสามารถคาดเดาเนื้อหาของภาพยนตร์ได้ว่าน่าจะเกี่ยวกับคุณพ่อตัวปลอม

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Clear and Present Danger แปลเป็นชื่อภาษาไทย แผนอันตรายข้ามโลก เป็นการแปลภาษาอังกฤษบางส่วน โดยแปลเพียงคำว่า Danger เป็นอันตราย และเสริมความภาษาไทยเพิ่มเติมด้วยคำว่าแผนและข้ามโลก เพื่อให้ผู้ชมสามารถคาดเดาเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ได้

10. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีเค้าความหมายเดิม

กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยเลือกใช้คำภาษาไทยที่มีความหมายใกล้เคียงกับภาษาอังกฤษบางส่วนในชื่อต้นฉบับ แต่ความหมายโดยรวมไม่เกี่ยวข้องกัน ชื่อเรื่องต้นฉบับ พบว่ามีการใช้ในการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix จำนวน 9 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ The Pursuit of Happyness แปลเป็นชื่อภาษาไทย ยิ้มไว้ก่อน พ่อสอนไว้ เป็นการตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีเค้าความหมายเดิมโดยชื่อเรื่องต้นฉบับ The Pursuit of Happyness ถ้าแปลตรงตัวจะหมายถึงการแสวงหาความสุข แต่เมื่อตั้งชื่อใหม่กลับแปลโดยใช้คำว่า ยิ้ม แทนคำว่า Happyness ที่หมายถึง ความสุข ซึ่งทั้ง 2 คำมีความหมายใกล้เคียงสัมพันธ์กัน

เนื่องจากรอยยิ้มเป็นสื่อแทนความสุข และตั้งชื่อภาษาไทยใหม่ว่า ยิ้มไว้ก่อน
พอสอนไว้ ซึ่งเป็นชื่อที่มีความหมายโดยรวมไม่ตรงกับความหมายเดิมตาม
ต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Bullet train แปลเป็นชื่อภาษาไทย
ระห่ำตัวน ขบวนนักฆ่า เป็นการตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีเค้าความหมายเดิม
โดยชื่อเรื่องต้นฉบับถ้าแปลตรงตัวคำว่า Bullet หมายถึง กระสุน และ train
หมายถึง รถไฟ ซึ่งผู้แปลไม่ใช้การแปลตรงตัวแต่เลือกใช้คำที่มีความเกี่ยวข้อง คือ
กระสุน มีความเกี่ยวข้องกับการยิงรวมไปถึงการฆ่า ส่วนรถไฟมีลักษณะ
เป็นขบวน ผู้แปลจึงนำคำที่มีความหมายใกล้เคียงมาใช้ประกอบในการตั้งชื่อใหม่
เป็นระห่ำตัวน ขบวนนักฆ่า ซึ่งชื่อใหม่ในภาษาไทยไม่ตรงกับชื่อเรื่องต้นฉบับ
ภาษาอังกฤษ

11. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม

กลวิธีที่คิดค้นชื่อขึ้นมาใหม่โดยไม่ได้แปลหรือนำมาจากชื่อ
ภาษาอังกฤษต้นฉบับ ชื่อภาษาไทยจึงไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกับชื่อต้นฉบับ
พบว่ามีการใช้ในการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
ใน Netflix จำนวน 18 เรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Blue Streak แปลเป็นชื่อภาษาไทย
คือ หยั่งงั่งต้องปล้น เป็นกลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม ถ้าแปล
ตรงตัวคำว่า Blue หมายถึง สีน้ำเงิน และ Streak หมายถึง ริ้ว ผู้แปลตั้งชื่อใหม่
เป็นหยั่งงั่งต้องปล้น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม ทั้งนี้เพื่ออธิบายถึงใจความสำคัญ
ของเรื่องว่าเป็นเรื่องราวของการปล้นและการเลือกใช้คำว่า หยั่งงั่ง ทำให้สามารถ
คาดเดาถึงแนวภาพยนตร์ได้ว่าน่าจะเป็นแนวตลก สนุกสนานมากกว่าจะเป็น
แนวที่เน้นการปล้นแบบสมจริง แสบขลุหรือรุนแรง

ตัวอย่างที่ 2

ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ Triple Frontier แปลเป็นชื่อภาษาไทย คือ ปล้น ล่า ทำนรก เป็นกลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม ซึ่งคำว่า Triple แปลว่า สามเท่า และ Frontier แปลว่า ชายแดน แต่ผู้แปลตั้งชื่อใหม่เป็นปล้น ล่า ทำนรก ซึ่งเป็นการเลือกใช้คำสั้น ๆ กระชับ และไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้ชมสามารถคาดเดาเนื้อหาของภาพยนตร์ได้จากชื่อแปลภาษาไทยว่าน่าจะเป็นแนวแอ็กชันที่มีการปล้นและตามล่ากัน โดยเน้นความสนุกตื่นเต้นมีฉากระทึกใจจากการตั้งชื่อโดยใช้ศัพท์ว่าทำนรก

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix ซึ่งพบการใช้กลวิธีการแปลทั้งหมด 11 กลวิธี ทั้งนี้การใช้กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทยพบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.73 กลวิธีที่พบบรองลงมา คือ กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทยและกลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม โดยพบจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16.36 จะเห็นได้ว่า กลวิธีทับศัพท์ถูกเลือกใช้ในการแปลภาพยนตร์ฮอลลีวูดใน Netflix ค่อนข้างมาก หากพิจารณาชื่อเรื่องแปลจากทุกกลวิธีที่มีการใช้ทับศัพท์ พบทั้งหมด 69 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 62.73 สะท้อนให้เห็นความนิยมในการใช้กลวิธีทับศัพท์ในการแปลชื่อภาพยนตร์จากการศึกษาพบว่าภาษาอังกฤษจากต้นฉบับที่ถูกเลือกมาทับศัพท์นั้น มักมีลักษณะเด่น คือ มีความกระชับ ออกเสียงได้ง่าย ตัวอย่างชื่อภาพยนตร์ ไบรท์ จากต้นฉบับชื่อ Bright หรือเป็นชื่อเฉพาะหรือคำที่มีความสำคัญต่อภาพยนตร์ เช่น ชื่อตัวละครเอกของเรื่อง ดังตัวอย่างการทับศัพท์คำว่า ทูม เรเดอร์ สกูปี้ดูแบทแมน และก๊อตซิลล่า ซึ่งตรงกับแนวทางการตั้งชื่อเรื่องภาพยนตร์ที่บริษัทต้องเลือกเน้นส่วนที่ต้องการนำเสนอ โดยมักจะเน้นที่ชื่อตัวละครหลักมากกว่า เน้นส่วนเนื้อเรื่องเมื่อเลือกนำมาตั้งชื่อภาพยนตร์ (Chung and Eoh, 2019) ในการแปลชื่อภาพยนตร์เป็นภาษาไทยจึงมักใช้กลวิธีทับศัพท์เพื่อคงส่วนสำคัญที่ต้องการสื่อสารจากชื่อเรื่องต้นฉบับไว้ นอกจากชื่อตัวละครและคำสำคัญ

ยังพบว่ามักใช้กลวิธีทับศัพท์กับคำซึ่งเป็นที่รู้จักและใช้โดยทั่วไป เช่น คาราเต้ จากเรื่อง The Karate Kid หรือ เลิฟ แอนด์ มอนสเตอร์ จากชื่อเรื่อง Love and Monster หรือทับศัพท์คำที่ใช้ในชื่อภาพยนตร์ภาคต้นที่มีชื่อเสียงอยู่แล้ว ดังตัวอย่าง ชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ The Amazing Spider-Man 2 แปลเป็นภาษาไทยว่า ดิ อะเมซิง สไปเดอร์แมน: ผงาดจอมอสูรกายสายฟ้า ภาพยนตร์เรื่องนี้มีภาคต้นมาก่อน การทับศัพท์ชื่อตัวละครหลัก สไปเดอร์แมน จึงสื่อถึงภาพยนตร์ภาคต้นได้ชัดเจนและดึงดูดความสนใจได้ดี เนื่องจากชื่อตัวละครที่นำมาทับศัพท์เป็นคำสั้น กระชับ เป็นที่รู้จักและถูกจดจำในวงกว้าง หากแปลหรือตัดออกอาจต้องใช้ความพยายามในสร้างการรับรู้ใหม่และไม่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ติดตามภาพยนตร์ในภาคแรกได้ นอกจากการทับศัพท์ ผู้แปลยังเสริมความภาษาไทยว่า ผงาดจอมอสูรกายสายฟ้า ในชื่อเรื่องภาษาไทย เพื่อให้รายละเอียดบางส่วน of ภาพยนตร์ขยายความให้ผู้ชมสามารถคาดเดาเนื้อหาและแนวของภาพยนตร์ได้ สอดคล้องกับ ชลิกาญจน์ จันทจารีสรณ์ (2562) ที่พบว่าผลการรับรู้ของผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการทับศัพท์ คือ จำชื่อและเข้าใจง่ายมากที่สุด เป็นคำสั้น กระชับ ออกเสียงง่าย เหมาะที่จะนำมาทับศัพท์เป็นภาษาไทย ส่วนกลวิธีการเสริมความภาษาไทยโดยอาศัยเนื้อเรื่องนั้น ดึงดูดใจและทำให้ผู้ชมตัดสินใจชมภาพยนตร์

กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม นับเป็นอีกกลวิธีการแปลที่โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับในการแปลชื่อภาพยนตร์แม้ผลงานฉบับแปลและผลงานต้นฉบับจะไม่เกี่ยวข้องกันเลย ซึ่งต่างจากการแปลโดยทั่วไปที่มักเป็นการแปลแบบรักษาต้นฉบับไม่ว่าจะเป็นการแปลตรงตามต้นฉบับหรือแปลแบบเอาความจากต้นฉบับ การใช้กลวิธีดังกล่าวชี้ให้เห็นการมุ่งให้ความสำคัญแก่วัตถุประสงค์ในการแปลมากกว่าการถ่ายทอดเนื้อหาหรือรูปแบบของต้นฉบับ กล่าวคือ หากผู้แปลมีวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดเนื้อหาที่สื่อถึงภาพยนตร์และการกระตุ้นหรือจูงใจให้ผู้ชมสนใจภาพยนตร์ ผู้แปลอาจเลือกใช้กลวิธีตั้งชื่อใหม่มาใช้ในการสื่อสารกับผู้ชม โดยเลือกที่จะสื่อถึงเรื่องราวหรือแนวทางของภาพยนตร์ รวมถึงใช้คำ

ที่น่าสนใจกระตุ้นความรู้สึกในการดึงดูดผู้ชมแม้ว่าชื่อที่ตั้งใหม่จะไม่ตรงกับชื่อต้นฉบับ

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix ที่พบในงานวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับผลที่พบในงานวิจัยของ นิศารัตน์ โอทอง, ญัญญิกา บุญรัมย์, ศุภวิษญ์ ประสิทธิ์วิช และฮาริศ อาแว (2566) ซึ่งศึกษากลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ใน Netflix จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จำนวน 45 เรื่อง ในช่วง พ.ศ. 2564 โดยพบว่ากลวิธีการแปลที่ใช้มากที่สุด คือ การทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 24.44 การแปลตรงตัวทั้งข้อความและไม่มีเสริมความภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 17.78 และการแปลตรงตัวทั้งข้อความและเสริมความภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 15.56 ตามลำดับ จากข้อค้นพบชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มต่อการใช้กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัยและแสดงถึงอิทธิพลของวัตถุประสงค์ในการแปลต่อการเลือกใช้กลวิธีการแปล ผลพบว่ากลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ยังคงได้รับความนิยมสูงสุดในการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดใน Netflix แต่มีความเปลี่ยนแปลง คือ กลวิธีแบบเสริมความภาษาไทยจากที่เคยพบน้อยกลับเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจสะท้อนถึงความนิยมและวัตถุประสงค์ในการแปลที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับทฤษฎีสโกโปสซึ่งมองว่าคำแปลจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ไม่จำกัดที่วิธีการใดวิธีการหนึ่ง แต่จะต้องเป็นการแปลที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และบริบทของข้อความนั้น (Reiss, Nord and Vermeer, 2014)

กล่าวคือ การใช้กลวิธีการทับศัพท์ส่วนสำคัญจากชื่อภาพยนตร์ต้นฉบับสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้ผู้รับสารสามารถเชื่อมโยงชื่อภาพยนตร์ฉบับแปลกับชื่อภาพยนตร์ต้นฉบับได้โดยตรงและดึงดูดใจจากคำซึ่งเป็นที่รู้จัก โดยไม่ต้องสร้างการรับรู้ใหม่ ส่วนการไม่เสริมความภาษาไทยในการแปลชื่อภาพยนตร์นั้นมีจุดเด่นที่การคงเนื้อหาตามชื่อต้นฉบับเดิม แต่การเสริมความภาษาไทยนั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยสื่อความหมายและให้ข้อมูลของภาพยนตร์มากขึ้นกว่าการคงตามต้นฉบับ เช่น ขยายความเพื่อเพิ่มเติม

ข้อมูลโดยใช้คำที่ดึงดูด กระตุ้นอารมณ์ หรือเสริมความ เพื่อให้ผู้ชมสามารถคาดเดาเนื้อหาและแนวทางของภาพยนตร์ได้ว่าภาพยนตร์เรื่องดังกล่าวตรงกับ ความสนใจที่จะรับชมหรือไม่ การเสริมความเหล่านี้อาจถูกใช้เพื่อสร้างการรับรู้ กระตุ้นความสนใจที่มีต่อภาพยนตร์และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการ เลือกชมภาพยนตร์ได้ การวิจัยในครั้งนี้นอกจากแสดงผลการวิเคราะห์กลวิธี การแปลที่ใช้ในการแปลชื่อภาพยนตร์ ฮอลลีวูดใน Netflix แล้ว ยังพบแนวโน้ม ความนิยมในการใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์และเสริมความภาษาไทยในการแปล ชื่อภาพยนตร์ อีกทั้งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเลือกใช้กลวิธีการแปล ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของงานแปล ผู้แปล ผู้สนใจในการแปล หรือผู้สอนการแปล จึงควรทำความเข้าใจประเภทงานแปล วัตถุประสงค์บริบท ของสารและผู้รับสารในการแปลให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถผลิตงานแปลที่ตรงกับ ความต้องการแต่ยังคงไว้ซึ่งความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของงานต้นฉบับ เช่น การแปลชื่อภาพยนตร์ อาจต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการแปล สมัยนิยมและ ความชื่นชอบของกลุ่มเป้าหมายร่วมด้วย

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร พัฒนกุลโกเมธ. (2564). Netflix กับผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์. *วารสารการนวัตกรรมการสื่อสารสังคม*, 9(2), 26-37.
- ชนิษฐา สุวรรณประชา มินตรา ไชยชนะ และเบญญาภา ศักดาศรี. (2567). *แสดงความถี่และร้อยละของกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยใน Netflix* [ตาราง]. คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน.
- ชลิกาญจน์ จันทจรรย์สรรัตน์. (2562). กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ๊คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย. *ว.มหาจุฬาริชาการ*, 6(1), 254-264.
- ธัญลักษณ์ สว่างเรืองไพศาล. (2557). *การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- นิตารัตน์ โอทอง, ณัฐริกา บุญรัมย์, ศุภวิชญ์ ประสิทธิ์วัฒน์ และฮาริศ อาแว. (2566). กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ใน Netflix จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. *ว.อักษรพิบูล*, 4(1), 89-106.
- เน็ตฟลิกซ์ (Netflix). (2022). Netflix คืออะไร. สืบค้น 12 สิงหาคม 2566. จาก <https://help.netflix.com/th/node/412>
- พนิตนันท์ เอี่ยมต่อม. (2565). การศึกษาการตั้งชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามแนววรรณคดีปริชาน. *ว.มนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(3), 45-61.
- พนิตนันท์ เอี่ยมต่อม และอัญชลี วงศ์วัฒนา. (2565) การแปลชื่อภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย: การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน. *ว.ศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 23(1), 416-434.
- รุสนี มะแซ, มุขัยนงษ์ สาเม็ง, ชูรียาตี มานี, จิตสุดา ละอองผล และวรเวทย์พิสิษยศิริ. (2561). การวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. ใน *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ ครั้งที่ 9*. มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.

- ศุภวรรณ ท่องวัน. (2555). *กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ตลกอเมริกันเป็นภาษาไทย*. [ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- สมฤดี หลักทอง, ศิริกุล นพพิบูลย์ และคมกริช วงศ์แซ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ของ 100 อันดับภาพยนตร์ทำเงินของฮอลลีวูด. ใน *การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยมหาสารคามวิจัย ครั้งที่ 12*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สัญญาวิ สายบัว. (2553). *หลักการแปล*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2532, 14 กันยายน). ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ, *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 106 ตอนที่ 153.
- อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล. (2554). *จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Chung, J. & Eoh, J. (2019). Naming strategies as a tool for communication: Application to movie titles. *International Journal of Advertising*, 38(8), 1-14. <https://doi:10.1080/02650487.2019.1593719>
- Larson, M.L. (1984). *Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence*. University Press of America.
- Reiss, K., Nord, C., & Vermeer, H.J. (2014). *Towards a General Theory of Translational Action Skopos Theory Explained*. Routledge